

Nr. 500/04.06.2020

Raport privind rezultatele cercetării referitoare la
**Experiențele și opiniile cadrelor didactice cu privire la perioada în care realizează activități
de învățare la distanță**

În contextul pandemiei de COVID-19 cadrele didactice se confruntă cu o serie de probleme în realizarea activităților didactice la distanță. Acest raport prezintă statistici și analize derivate din răspunsurile oferite de cadrele didactice participante în cadrul cercetării realizate de Casa Corpului Didactic "Csutak Vilmos" Covasna în parteneriat cu Inspectoratul Școlar Județean Covasna. Scopul acestei analize este de a prezenta, de a analiza situația la nivelul județului Covasna din perspectiva cadrelor didactice pentru stabilirea unor măsuri pentru eficientizarea procesului de predare-învățare-evaluare la distanță. Această analiză/evaluare rapidă are la bază date colectate prin chestionar on-line, cu respectarea prevederilor privind etica în cercetare, confidențialitatea datelor. La chestionarul on-line au răspuns 1283 de cadre didactice din județul Covasna, reprezentând toate nivelurile de învățământ. Chestionarul on-line a fost închis în data de 10.05.2020, deci reflectă experiențele, opiniile respondenților din prima perioadă a pandemiei de COVID-19.

Aspecte metodologice

Această analiză include informații în legătură cu activitățile mutate în spațiul on-line și opiniile cadrelor didactice, pentru a afla ce dificultăți/obstacole au întâmpinat în trecerea la activitățile de predare-învățare-evaluare la distanță. Cercetarea a avut un rol diagnostic, cu următoarele obiective:

- identificarea dificultăților întâmpinate de cadrele didactice în procesul de predare-învățare-evaluare la distanță
- identificarea unor exemple de bune practici/proponeri pentru eficientizarea procesului de predare-învățare-evaluare on-line
- identificarea nevoilor de formare continuă ale cadrelor didactice în contextul pandemiei din unitățile de învățământ din județul Covasna.

Ca instrument de cercetare investigarea s-a realizat prin chestionar on-line cu 34 de întrebări. Întrebările închise au vizat caracteristicile respondenților, aspecte privind pregătirea lor pentru

desfășurarea activităților didactice/educaționale on-line. Întrebările deschise au vizat experiențele referitoare la aspectul pozitiv al introducerii activităților on-line, propuneri/sugestii pentru ca activitățile de învățare on-line să funcționeze eficient atât pentru profesori cât și pentru elevi, opiniile în legătură cu dificultățile/obstacolele întâmpinate pe parcursul activităților on-line, opinii în legătură cu participarea la programe de formare, precum și informații despre atitudinea cadrelor didactice.

Pe lângă opiniile cadrelor didactice în legătură cu activitățile didactice mutate în spațiul on-line, în cercetare s-a pus accent și pe analiza factorilor de influență. Au fost abordați factori de mediu socio-educational referitori la caracteristicile profesionale ale cadrului didactic, factori de natură personală, precum genul, vârsta, reședința respondenților. Analiza datelor s-a realizat cu ajutorul programului SPSS 22.

Prezentare /Caracteristicile respondenților

Chestionarul online a fost completat de 1283 respondenți: 492 în lb. română, 791 în lb. maghiară. 85,3% dintre respondenții din jud. Covasna sunt femei și 14,7% bărbați.

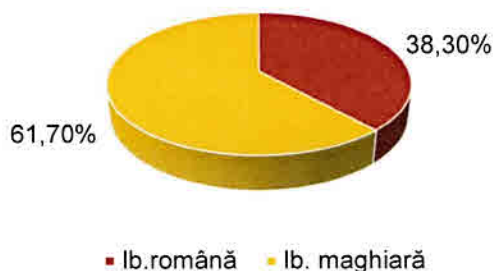

Fig.1. Distribuția respondenților în funcție de limba în care au completat chestionarul

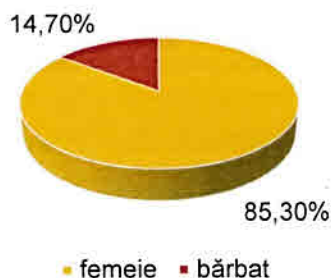

Fig.2.Distribuția respondenților în funcție de gen

În fig. 3 este prezentată distribuția cadrelor didactice pe grupe de vârstă: 3,2 % sub 25 de ani, 18,7% între 25-35 ani, 42,1% între 36-45 ani, 27% între 46-55 ani, 8,3% între 56-65 ani și 0,7% peste 65 ani.

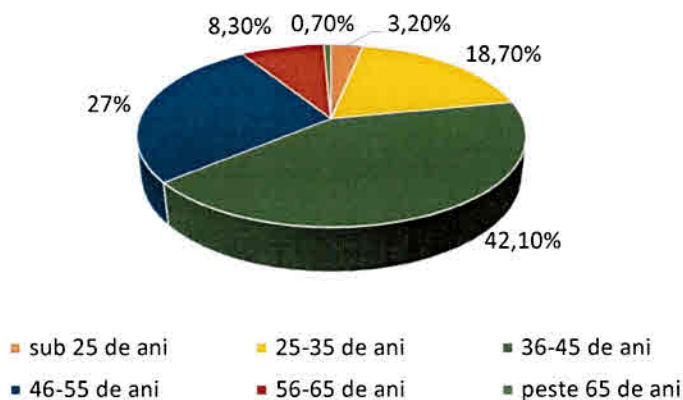

Fig.3. Distribuția cadrelor didactice în funcție de vârstă

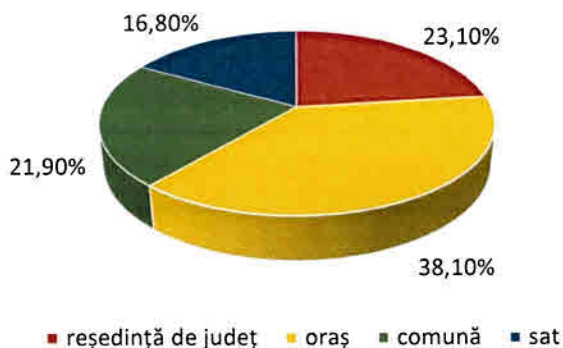

Fig.4. Distribuția cadrelor didactice în funcție de mediul de rezidență

Distribuția populației investigate pe medii de rezidență: 23,1% dintre respondenți trăiesc în reședință de județ, 38,1% la oraș, 21,9% în comună și 16,8% trăiesc la sat. Peste 50% locuiesc în localitatea în care au locul de muncă, 46,40% declară că face navetă zilnic.

Fig.5. Distribuția cadrelor didactice în funcție de distanța dintre reședință și locul de muncă

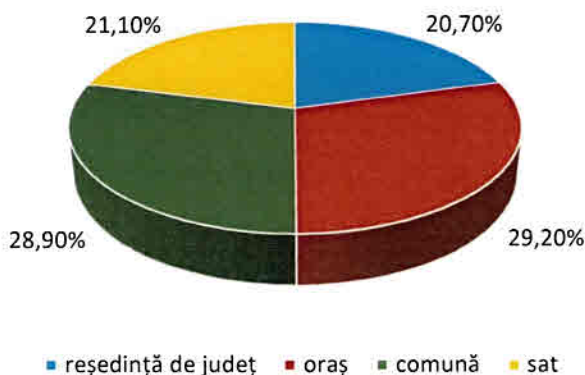

Fig.6. Distribuția cadrelor didactice în funcție de locația în care se află instituția de învățământ

34,9% dintre respondenți sunt din ciclul primar, 33% din ciclul gimnazial, 10,4% din ciclul liceal, 4,1% din licee tehnologice/școli profesionale, 3% sunt cadre didactice din cadrul Palatului Copiilor/Clubul Copiilor/Clubul Sportiv, 10,1% educator/profesor în învățământ preșcolar și 4,4% sunt cei care desfășoară alte activități educaționale (logoped/psiholog/consilier școlar, etc). 70,5% desfășoară activitatea didactică în sistem clasic cu efective normale, 15,7% în sistem clasic cu predare simultană, 2,9% în sistem alternativ (Waldorf, Step by Step), 3,1% în cadrul Palatului Copiilor/Clubul Copiilor/Clubul Sportiv, 5,9% în învățământ special și 1,8% au optat pentru alte categorii.

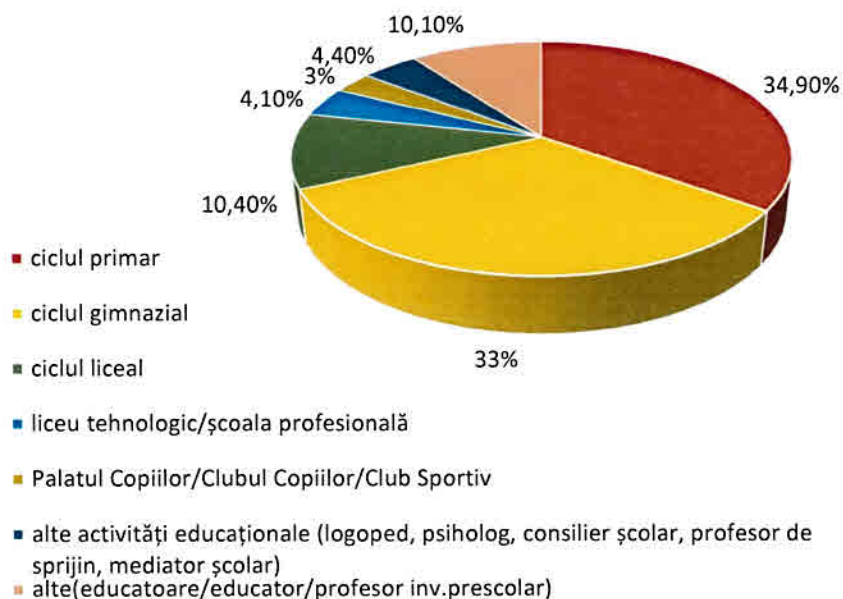

Fig.7. Distribuția cadrelor didactice în funcție de instituție/nivel

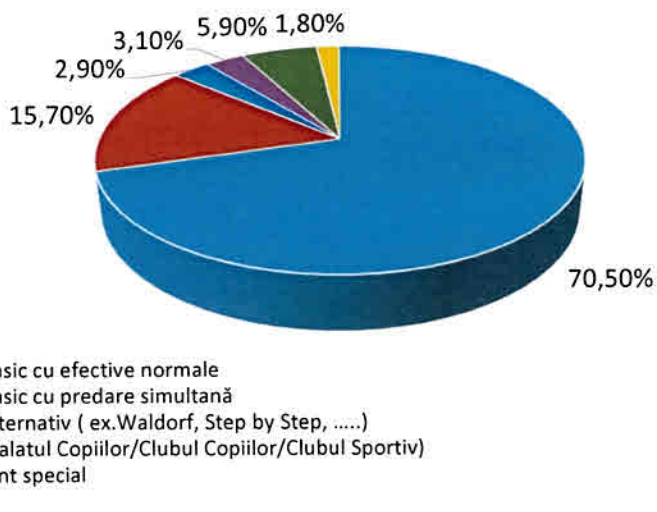

Fig.8. Distribuția cadrelor didactice în funcție de tipul de organizare

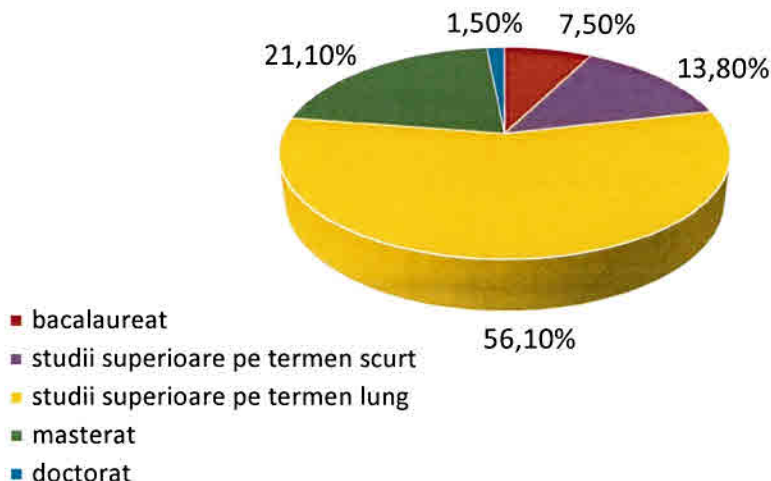

Fig.9. Distribuția cadrelor didactice în funcție de ultima formă de învățământ absolvit

Ultima formă de învățământ absolvită după declarațiile cadrelor didactice arată astfel: 56,1% declară că au studii superioare de lungă durată, 21,1 % masterat, 13,8 % studii superioare de scurtă durată 7,5 % bacalaureat și 1,5 % doctorat.

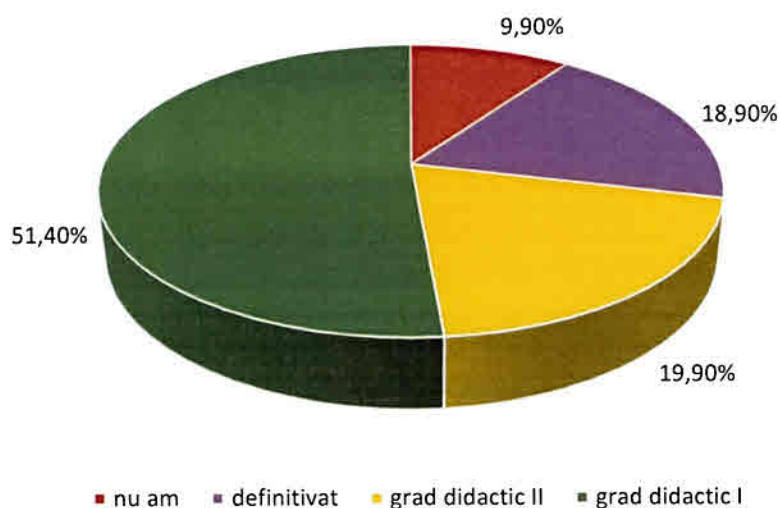

Fig. 10. Distribuția cadrelor didactice în funcție de grad didactic

Rezultatele cercetării arată faptul că peste 50% dintre respondenți au gradul didactic I., 19,9% au gradul didactic II, ceea ce indică preocuparea cadrelor didactice pentru formarea continuă, perfecționare, precum și experiența ce rezultă din vechimea în învățământ.

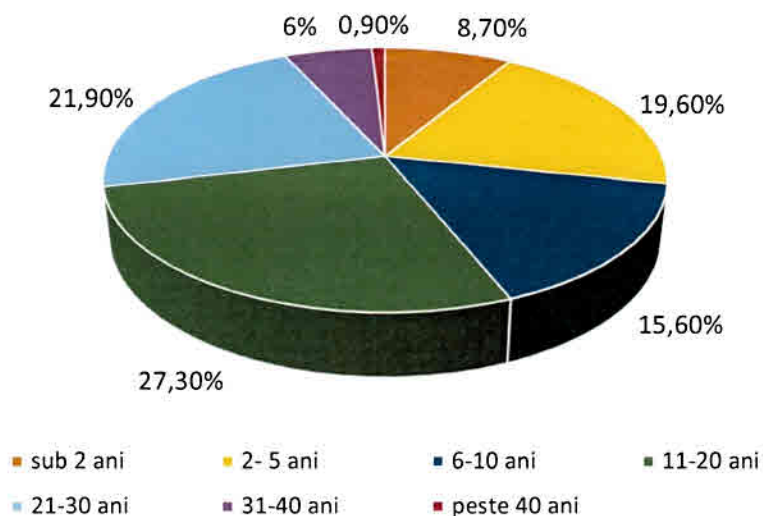

Fig. 11. Distribuția cadrelor didactice în funcție de vechimea în învățământ

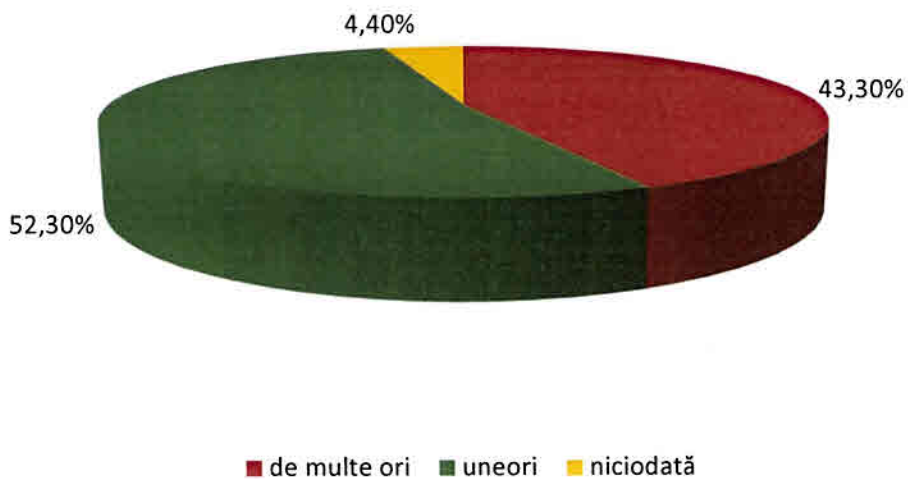

Fig. 12. Utilizarea unor dispozitive digitale în predarea la clasă

În legătură cu folosirea unor dispozitive digitale în predarea la clasă 43,3% dintre cadre didactice au declarat că au folosit frecvent și până acum, 52,3% au folosit rar, iar 4,4% nu au folosit niciodată pe parcursul activității la clasă.

Tabel 1. Utilizarea instrumentelor digitale în/pentru activitatea didactică

	calculator/laptop	tablete	telefon mobil	tablă interactivă	proiector
DA	90.3%	9.6%	56%	16.6%	52.8%
NU	9.7%	90.4	44%	83%	47.2%

Instrumentul cel mai frecvent folosit este calculatorul/laptopul, e utilizat de către 90,3% dintre respondenți. Telefonul mobil e folosit de 56% dintre cadre didactice, proiectorul de 52,8% dintre respondenți. Tabla interactivă e utilizată de 16,6% dintre cadre didactice, iar tablete de 9,6%.

În legătură cu experiența în domeniul educației on-line până la declanșarea pandemiei 71% nu a utilizat învățarea on-line în activitatea didactică, 25,1% a utilizat uneori, iar 3,9% a declarat că a folosit frecvent.

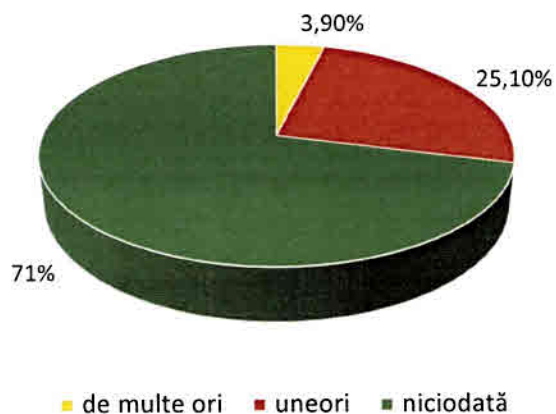

Fig. 13. Declarațiile cadrelor didactice cu privire la experiența în domeniul educației on-line până la declanșarea pandemiei

În perioada suspendării activităților majoritatea cadrelor didactice (96,3%) au realizat activități on-line, numai 3,70% nu au reușit să lucreze cu elevii în acest mod.

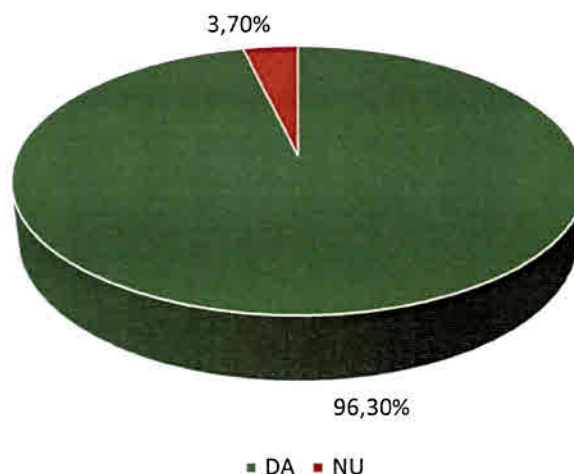

Fig. 14. Declarațiile cadrelor didactice cu privire la derularea activităților de învățare în spațiul online cu elevii pe parcursul suspendării cursurilor

Pe o scală de la 1 la 10 (1-deloc, 10-în foarte mare măsură) subiecții au fost întrebați în ce măsură reprezintă provocare organizarea activităților on-line și în ce măsură sunt supraîncărcați de organizarea activităților de învățare online.

Tabel 2. Dificultăți în realizarea activităților didactice la distanță (Medii pe scala 1-10)

	Media	Abaterea standard
În ce măsură reprezintă provocare organizarea activităților online	6.07	2.48
În ce măsură sunteți supraîncărcat de organizarea activităților de învățare online	6.11	2.55

46.2% dintre cadre didactice declară că 0-5% dintre elevi nu au acasă instrumente necesare învățării în spațiul online (laptop, smartphone, tabletă etc.), 17,5% declară că 5-10% nu au, 14,7% declară că 10-25% dintre elevi, 8,7% dintre cadre declară că 25-50% nu au, 5,5% că 50-75% nu au, 4,2% dintre cadre declară că 75-95% nu au, iar 3,1% declară că 95-100% nu au acasă instrumente necesare învățării în spațiul online (laptop, smartphone, tabletă etc.).

6,5% dintre cadre declară că 0-5% dintre elevi s-au implicat în învățarea în spațiul online, 4,5% declară că 5-10%, 6,9% declară că 10-25% dintre elevi, 12,1% declară că 25-50% dintre

elevi , 24,1% declară că 50-75% dintre elevi, 27% dintre cadre 75-95% dintre elevi, iar 19% dintre cadre declară că 95-100% dintre elevi s-au implicat în învățarea în spațiul online.

Tabel 3. Situația elevilor din perspectiva cadrelor didactice

Procent elevi	% cadre care declară că elevi nu au acasă instrumente necesare învățării în spațiul online	% cadre care declară că elevii nu au internet acasă	% cadre care declară că elevii s-au implicat în învățarea online
0-5%	46.2	45.8	6.5
5-10%	17.5	17.3	4.5
10-25%	14.7	15.1	6.9
25-50%	8.7	7.9	12.1
50-75%	5.5	5.4	24.1
75-95%	4.2	4.6	27
95-100%	3.1	3.9	19

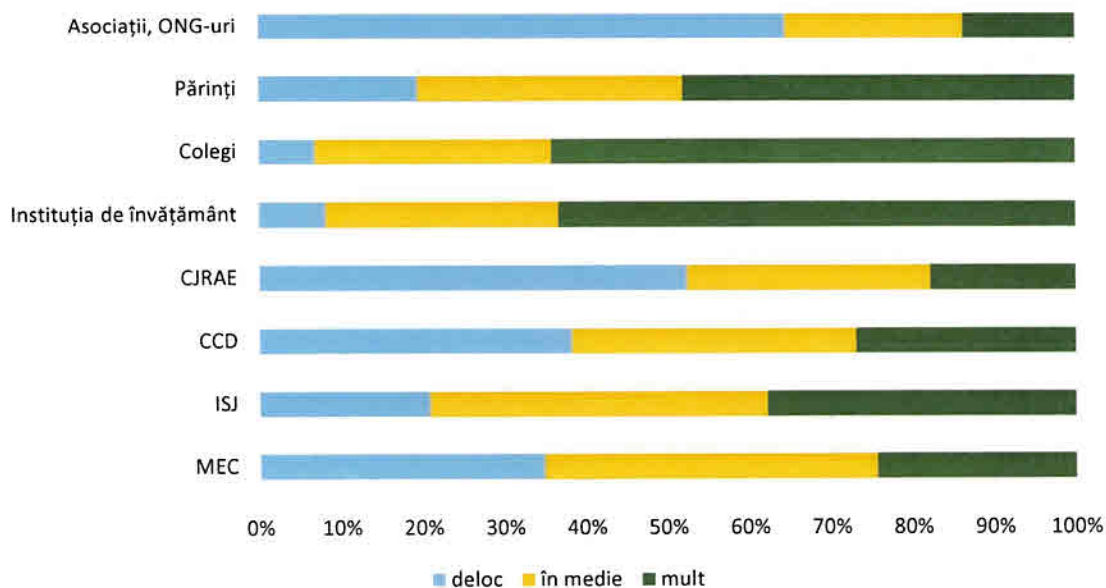

Fig.15. În ce măsură au ajutat informațiile/asistența/sprrijinul primit de la următoarele instituții organizații/ persoane ca să implementați activitățile online?

În ceea ce privește informațiile/asistența/sprrijinul primit cadrele didactice au declarat că cel mai mult sprijin în implementarea activităților on-line au primit de la instituția de învățământ și de la colegi, urmat de părinți.

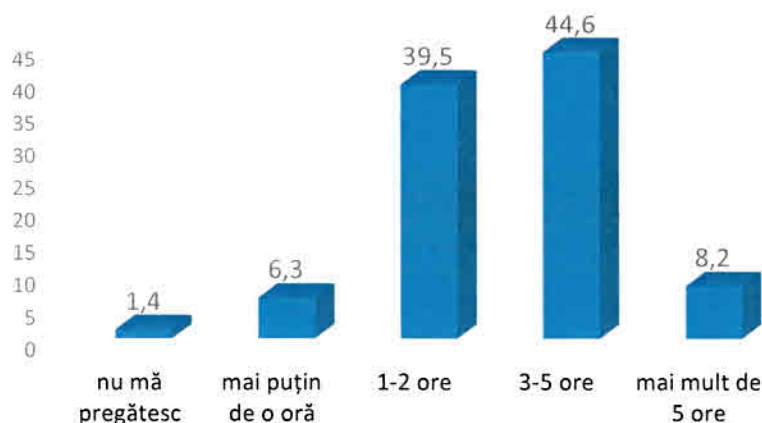

Fig.16. Declarația cadrelor didactice în legătură cu timpul necesar pentru pregătirea activităților on-line

44.6% din cadre didactice se pregătesc între 3-5 ore pentru activitățile online, 39,5% se pregătesc între 1-2 ore. Numai 1,4% au declarat că nu se pregătesc deloc.

Pentru a susține activități de învățare la distanță, profesorii și elevii folosesc mai multe mijloace specifice, instrumente și aplicații:

- Platforme de învățare online (ex. Google Classroom, Moodle, Microsoft Teams, Edmodo, etc): 33.4%
- Aplicații online cu scop de învățare (ex. Kahoot, Padlet, Redmenta, etc.): 12.3%
- Soluții online de comunicare și de învățare prin colaborare (ex. Meet, Skype, Zoom etc.): 32%
- Alte mijloace de comunicare (e-mail, WhatsApp, Messenger, etc.): 88%
- Platforma instituției: 13.3%
- Numai telefoane: 3.3%
- Nu au avut nici nici o soluție pt predare online: 0.9%

Tabel 4. Folosirea unor mijloace specifice, instrumente și aplicații

	Platforme de învățare online (ex. Google classroom, Moodle, Microsoft Teams, Edmodo,,etc.))	Aplicații online cu scop de învățare (ex. Kahoot, Padlet, Redmenta, etc.)	Soluții online de comunicare și învățare prin colaborare (ex. Meet, Skype, Zoom etc.)	Alte mijloace de comunicare (e-mail, WhatsApp, Messenger, etc.)	Platforma instituției.	Numai telefoane.	Nu am avut nici o soluție pt predare online.
DA	33.4%	12.3%	32%	88%	13.3%	3.33%	0.9%
NU	66.6%	87.7%	68%	12%	86.7%	96.7%	99.1%

Cadrele didactice au declarat că reușesc în cea mai mare parte să verifice temele date elevilor: 71,9 % au răspuns că elevii transmit sarcinile rezolvate prin diferite canale de comunicare, 8,5 % dintre cadre evaluează intervențiile elevilor în cadrul sesiunilor video, 7,6 % dintre cadre dau teste/lucrări cu limitarea timpului de lucru.

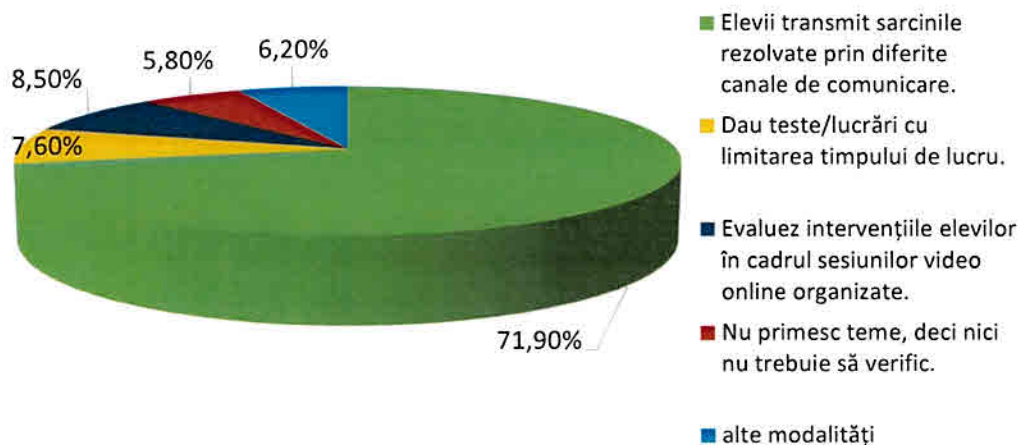
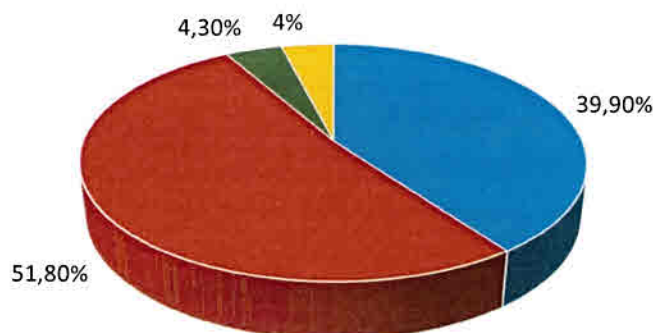

Fig.17. Declarația cadrelor didactice în legătură cu verificarea rezolvării temelor/sarcinilor de lucru

- Ofer un feedback general întregii clase pe parcursul activităților online.
- Ofer un feedback individual, fiecărui elev.
- Nu dau feedback, dar mă asigur că fiecare elev a rezolvat sarcina primită.
- Elevii mei nu primesc sarcini, deci nu trebuie să ofer feedback.

Fig.19. Declarația cadrelor didactice în legătură cu feedback oferit elevilor

51,8 % dintre cadre oferă feedback individual elevilor, iar 39,9 % dintre cadre oferă feedback general elevilor pe parcursul activităților online. Numai 4,3% dintre cadre au declarat că nu oferă nici un fel de feedback, dar se asigură că elevii au rezolvat sarcinile primite.

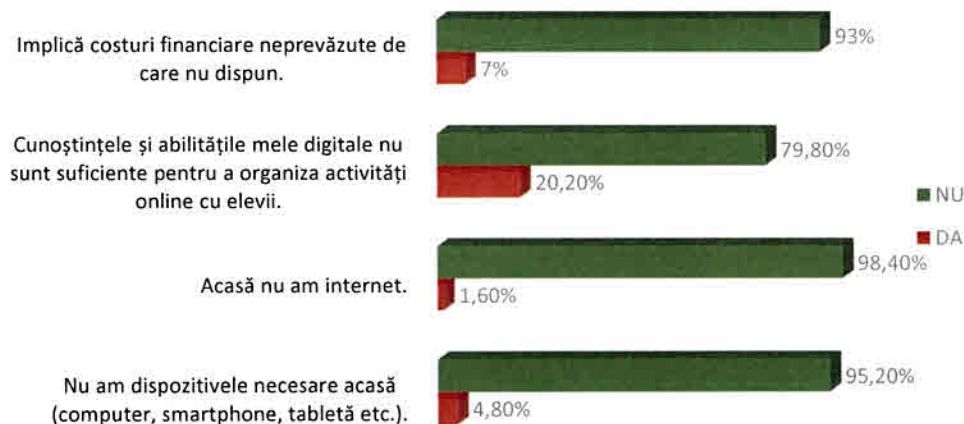

Fig.20. Declarația cadrelor didactice în legătură cu dificultățile/obstacolele întâmpinate în planificarea/organizarea/desfășurarea activităților online

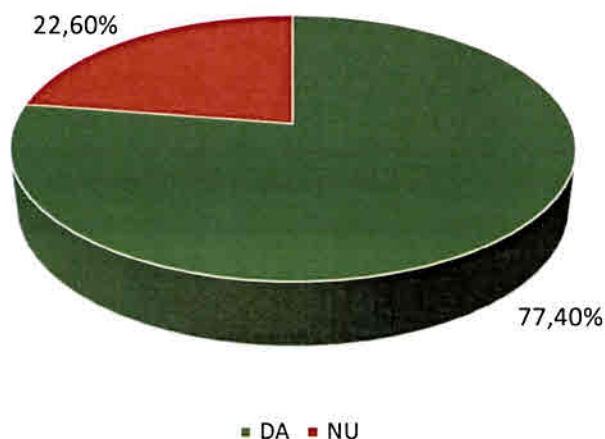

Fig.21. Declarația cadrelor didactice în legătură cu intenția de participare la cursuri în legătură învățarea sprijinită de instrumente digitale/ activități online

Cadrelor didactice sunt interesate în 77,4% în participarea la cursuri în legătură cu învățarea sprijinită de instrumente digitale/ activități online, însă 22,6% dintre cadre nu intenționează să se dezvolte în acest domeniu.

60.1 % dintre cadre didactice sunt interesate de participare la cursuri de formare în legătură cu soluțiile online de comunicare și de învățare prin colaborare (ex. Meet, Skype, Zoom etc.), 59,2% sunt interesate de cursurile de formare privind aplicațiile on-line cu scop de învățare (ex. Kahoot, Padlet, Redmenta etc.) și 44,9% simt nevoia să participe la cursuri de formare în legătură cu platformele de învățare online (ex. Google Classroom, Moodle, Microsoft Teams, Edmodo, etc.).

Tabel 5. Intenția de participare a cadrelor didactice pentru cursuri de formare

	DA	NU
Platforme de învățare online (ex. Google classroom, Moodle, Microsoft Teams, Edmodo, etc.)	44.90%	55.10%
Aplicații online cu scop de învățare (ex. Kahoot, Padlet, Redmenta, etc.)	59.20%	40.8%
Soluții online de comunicare și de învățare prin colaborare (ex. Meet, Skype, Zoom etc.)	60.10%	39.90%

Organizarea activităților on-line în cea mai mare măsură prezintă o provocare cadrelor didactice cu vechime în învățământ de peste 30 de ani, respectiv 37,7%. Această categorie a răspuns în 50,3% că organizarea activităților on-line prezintă o provocare în mică măsură. Dintre cadrele didactice cu vechime în învățământ între 6-29 ani 32,1% găsesc dificilă această formă de organizare, iar 49,1% declară că este o provocare în mică măsură pentru ei. 25% dintre cadrele didactice cu vechime în învățământ sub 5 ani declară că nu prezintă nici un fel de provocare pentru ei organizarea activităților online, 41,3% găsesc că este o provocare în mică măsură, iar 33,8% au răspuns că prezintă o provocare pentru ei .

Tabel 6. Corelația dintre vechime în învățământ și organizarea activităților online

		Organizarea activităților online e provocare			Total
		nu	în mica măsură	da	
Vechime în învățământ	Sub 5 ani	40 <u>25.0%</u>	66 41.3%	54 33.8%	160 100.0%
	6-29 ani	179 18.9%	465 49.1%	304 32.1%	948 100.0%
	Peste 30 ani	21 12.0%	88 50.3%	66 37.7%	175 100.0%

N:1283, Sig.*, adj. resid>2

În tabel, sunt subliniate datele celulelor cu abateri semnificative de la frecvențele teoretice

96,4 % dintre cadrele didactice în alte activități educaționale, precum logoped, psiholog, consilier școlar etc. folosesc calculatorul/laptopul în activitatea didactică, urmat de cadrele didactice din ciclul primar (93,3%), apoi cadrele didactice din ciclul gimnazial (88,4%), iar 85,1% dintre cadrele didactice din ciclul liceal folosesc aceste mijloace.

Tabel 7. Corelația dintre nivelul/forma de învățământ și folosire calculator/laptop în activitatea didactică

		Folosire calculator/laptop în activitatea didactică	
		nu	da
Lucrați ca și cadru didactic în...	ciclul primar	6.7%	<u>93.3%</u>
	ciclul gimnazial	11.6%	88.4%
	ciclul liceal	<u>14.9%</u>	85.1%
	liceu tehnologic/școala profesională	9.4%	90.6%
	Palatul Copiilor/Clubul Copiilor/Club Sportiv	15.8%	84.2%
	alte activități educaționale (logoped, psiholog, consilier școlar, profesor de sprijin, mediator școlar)	3.6%	96.4%
	alte(educatoare/educator/profesor inv.prescolar)	9.2%	90.8%

N:1283, Sig*, adj.resid>2

În tabel, sunt subliniate datele celulelor cu abateri semnificative de la frecvențele teoretice

La întrebările deschise cele mai frecvente răspunsuri:

a. Opiniile cadrelor didactice în legătură cu dificultățile/obstacolele întâmpinate pe parcursul activităților:

Învățământul românesc nu este pregătit pentru activitățile online

Lipsa instrumentelor digitale în rândul elevilor și a cadrelor didactice

Lipsa instrumentelor digitale și a cunoștințelor pentru realizarea activităților online

Lipsa internetului

Copiii depind de părinți, activitățile lor online se suprapun activităților fraților și a părinților.

b. Aspectul pozitiv al introducerii activităților on-line:

Cadrele didactice au enumerate câteva aspecte pozitive, majoritatea declară că momentan nu văd aspecte pozitive. Opinii în legătură cu aspectele pozitive enumerate:

Înlocuiește întâlnirile față în față de la școală pe perioada stării de urgență.

Creșterea responsabilității în rândul elevilor. Elevii învață să învețe singuri.

Activitățile on-line sunt importante pentru interacționarea cu elevii, pentru a oferi feedback și ajutor în timp real.

În cazul platformelor/sistemelor puse la dispoziție de instituții(ex. Google Classroom) se poate urmări implicarea elevilor, temele rezolvate, această modalitate fiind o soluție bună și după revenirea în școală.

Flexibilitatea programului. Diversificarea activităților.

Oportunitate de a ține legătura cu elevii și de ai ține activi în procesul de învățare.

Profesorul descoperă eficiența platformelor, caută mai multe informații, postează și folosește tutoriale video sau lecții virtuale.

Responsabilizarea elevilor. Nu se pierde total contactul cu școala.

c. Propuneri/sugestii pentru ca activitățile de învățare online să funcționeze eficient atât pentru profesori cât și pentru elevi:

Pentru o funcționare eficientă este necesară o viziune unitară a acestor activități.

Ținerea orelor online bine pregătite, utilizarea unor aplicații (gen Kahoot, etc.) pentru a stârni curiozitatea elevilor.

Instrumente necesare, bună conexiune la internet cu termen nelimitat.

Elevii au nevoie de instrumente necesare și ar trebui pregătiți în prealabil pentru a desfășura astfel de activități.

Crearea unei platforme în instituție unde toți elevii și profesorii să fie înscrisi cu adresă de mail pe instituție.

Dotarea profesorilor și elevilor cu instrumente specifice de lucru, acces gratuit la platformele educaționale.

Asigurarea mijloacelor digitale pentru persoanele defavorizate cât și pregătirea de a lucra în mediul on-line.

Exemple de bună practică.

Dotarea cu echipamente a tuturor cadrelor și a elevilor.

La nivel județean cursuri de formare gratuite atât pentru elevi cât și pentru profesori.

Cursuri la nivel de școală - să fie instruiți atât profesorii cât și elevii în folosirea aplicațiilor pentru activitățile didactice/educaționale online.

Fiecare școală ar trebui să fie înrolată pe o platformă on-line (G Suite pentru educație, Classroom, etc). Toți elevii și profesorii să aibă conturi de e-mail.

Sprijin financiar pentru elevi pentru a accesa un mijloc de comunicare și/sau internet și/sau instrument digital pentru fiecare elev, profesor, pentru că sunt mai multe persoane într-o familie cu un singur mijloc de comunicare.

O platformă educațională unitară la nivel de școală care să fie folosită și la nivel de județ (copiii își continuă studiile în alte unități unde ar fi bine să știe să lucreze pe platforma noii instituții, sunt colegi care lucrează în diferite școli).

Crearea condițiilor ca fiecare școală să aibă o platformă online gratuită care să poată fi folosită de elevi: aplicația Meet sau Zoom gratuită pentru profesori și o bază mare de date cu lecții și animații online pentru toate disciplinele.

Concluzii

Principalele obiective a cercetării îl constituie identificarea dificultăților întâmpinate de cadrele didactice în procesul de predare-învățare-evaluare la distanță, identificarea unor exemple de bune practici/propuneri pentru eficientizarea procesului de predare-învățare-evaluare on-line, precum și identificarea nevoilor de formare continuă ale cadrelor didactice în contextul pandemiei din unitățile de învățământ din județul Covasna. Ca instrument de investigare a fost utilizat chestionar on-line elaborat în limba română și în limba maghiară adresat cadrelor didactice din județul Covasna. Investigarea s-a desfășurat pe o populație de 1283 cadre didactice și reflectă experiențele, opiniile respondenților din prima perioadă a pandemiei de COVID-19.

Principalele rezultate ale cercetării: Dintre caracteristicile populației investigate, din punctul de vedere al resursei umane putem sublinia procentul ridicat a cadrelor didactice cu gradele II sau I., cu vechime în învățământ și experiență didactică mare, peste 50% dintre cadrele didactice au vechime mai mare de 20 de ani în învățământ. Totodată putem concluziona că ei consideră că atât în rândul elevilor cât și în rândul cadrelor didactice îngreunează desfășurarea activităților didactice lipsa instrumentelor digitale și a conexiunii internetului. Cadrele didactice propun realizarea unor platforme/sisteme la nivel de instituție și la nivel de județ, pentru eficientizarea desfășurării activităților on-line și îmbunătățirea calității activităților didactice și după întoarcerea elevilor în sălile de clasă.

Datele cercetării arată interesul ridicat pentru participarea la programe de formare pentru învățarea sprijinită de instrumente digitale/ activități on-line. Cadrele didactice în procent ridicat au intenția de a participa la formare profesională continuă în legătură cu folosirea platformelor de învățare online, aplicații on-line cu scop de învățare și soluții on-line de comunicare și de învățare prin colaborare.

Director CCD "Csutak Vilmos" Covasna,
prof. BARABÁS ANDREA

